

til at foreslå specielle overgangsbestemmelser i denne forbindelse.

Ved udlodning af værdipapirer fra en opsparingsordning må afgiftsberegningen såvel efter renteforsikringsloven som efter lovforslaget ske på grundlag af værdipapirernes kursværdi på tidspunktet for afgiftspligtens indtræden. Afgiftspligten omfatter således også eventuelle kursstigninger, der måtte være sket, medens værdipapirerne indestod i ordningen. ligesom kursfald, der måtte være indtruffet i samme tidsrum, vil reducere det afgiftspligtige beløb. Trods dette skal den anskaffelsessum, der lægges til grund for opgørelsen af fortjeneste eller tab ved en arbejdstagers senere afhændelse af aktien eller lignende, efter loven om særlig indkomstskat og ligningsloven beregnes som kursværdien på det tidspunkt, da arbejdstageren blev ejer af aktien m. v.

I modsætning til bonusudbetalinger gælder der ikke nogen særregel om indkomstskattepligt for udbetalinger af renter m. v. Hvis der f. eks. sker udbetaling „i utide“ fra en opsparing i pensionsøjemed, vil udbetalingen derfor være afgiftspligtig i henhold til forslaget § 28, selv om der alene udbetales et rentebeløb.

Til § 47.

I denne overgangsbestemmelse er der i lighed med de gældende regler hjemlet indkomstskattefrihed for sådanne bonusbeløb, som hidrører fra indbetalinger til en af renteforsikringslovens § 1, stk. 1 omfattet ordning før (normalt) 1. januar 1954, jfr. herom nærmere bemærkningerne til forslaget § 34, ad stk. 1. Fra indkomstskattepligten undtages endvidere bonusudbetalinger hidrørende fra en arbejdstagers egne indbetalinger til en kapitalpensionsordning på forsikringsbasis før denne lovs ikrafttræden, jfr. den tilsvarende regel i forslaget § 34, stk. 2, om afgiftsfrihed for denne del af udbetalingen fra en sådan forsikring. For udbetalinger, der er omfattet af afgiftsreglerne, har tilsvarende overgangsregler om bonus fra bestående forsikringer ikke været nødvendige, idet sådanne udbetalinger vil være omfattet af overgangsreglerne i § 34.

Tillægsskat (kapitel 5).

Til § 48.

Som omtalt under de indledende bemærkninger til kap. 3 har man fundet det rigtigst, at der i tilfælde, hvor en pensionsordning som følge af udbetaling eller disposition i utide ikke kommer til tjene et pensionsformål, skal svares en proportional

afgift på 35 pct. af de pågældende midler. Afgiftspligten kan ses som et middel til at modvirke misbrug i form af en skattebegunstiget opsamling af midler, der ikke skal dække et reelt pensionsbehov. En sådan utilsigtet anvendelse har under de gældende regler — hvor afgiften som hovedregel er 25 pct. — fundet sted både for så vidt angår indeksopsparing, kapitalpensionsordninger og rateforsikringer.

Med den foreslåede forhøjelse (til 35 pct.) af afgiften ved ophævelse i utide må det antages, at incitamentet til at anvende indeksordninger og kapitalpensionsordninger alene med det formål at sikre sig en fradragsret i det væsentlige vil være fjernet. Dertil kommer, at indbetalingerne til disse ordninger er begrænset, for indeksordningernes vedkommende til det beløb, som kræves for at oprettholde 6 kontrakter, og for kapitalforsikring og opsparing i pensionsøjemed efter reglerne i forslaget § 16.

For så vidt angår rateforsikringer i pensionsøjemed er der imidlertid hverken efter de gældende eller de foreslåede regler fastsat nogen grænse for de fradragsberettigede præmiers størrelse, og selv med en afgiftsprocent på 35 vil der fortsat være tilfælde, hvor skatteydere, med store indtægter vil kunne opnå betydelige skattemæssige fordele ved at oprette rateforsikringer alene med det formål at opnå fradragsret for de årlige præmier, idet den afgift på 35 pct. af genkøbsværdien eller konverteringssummen, som skal svares efter forslaget, ligger væsentligt under disse skatteydere grænsebeskatningsprocent, som i den givne sammenhæng er et direkte udtryk for skattebesparelsen. Det må her anføres, at en rateforsikring (i modsætning til en livrente) med det gældende renteniveau i løbet af en kortere årrække får en genkøbsværdi, der er lige så stor som summen af de indbetalte præmier.

Af disse grunde er det anset for nødvendigt at fastsætte en kraftigere sanktion end afgiften på 35 pct. mod ophævelse af rateforsikringer i pensionsøjemed for så vidt angår skatteydere, hvis indtægter er så høje, at grænsebeskatningen er væsentlig mere byrdefuld end afgiften på 35 pct.

Denne sanktion er i forslaget § 48 udformet som en regel om, at afgiftsberegningen på 35 pct., der finder sted ved ophævelse af rateforsikring i pensionsøjemed, skal efterfølges af en tillægsskat, der beregnes ved at forhøje den pågældendes skattepligtige indkomst i ophævelsesåret med udbetalingen (genkøbsværdien eller konverteringssummen). Den heraf følgende forhøjelse af indkomstskatterne til stat og kommune reduceres med den betalte afgift, og differencen udgør tillægsskatten, der foreslås